

.../2014. (. .) BM rendelet

az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés szabályairól, a büntetés-végrehajtási szervezetnél működő, fogvatartottakat érintő foglalkozás-egészségügyi feladatokról, valamint a fogvatartottak büntetés-végrehajtási jogviszony keretében történő munkáltatásának munkaügyi ellenőrzéséről

A 3-17. § tekintetében a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 88. (5b) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 21. § 4. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 79. § 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró igazságügyi miniszterrel és a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 90. § 6. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben –, valamint

a 18-20. § tekintetében a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény 9. § (6) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 21. § 4. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 79. § 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró igazságügyi miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet hatálya

1. § Ez a rendelet a büntetés-végrehajtási intézetben (a továbbiakban bv. intézet) fogvatartott

- a) szabadságvesztésre ítélt,
- b) elzárásra ítélt,
- c) közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztést töltő,
- d) pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést töltő,
- e) előzetesen letartóztatott,
- f) a rendbírás helyébe lépő elzárást töltő és
- g) szabálysértési elzárást töltő

(a továbbiakban együtt: fogvatartott) személyeket érintő, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés szabályaira és a foglalkozás-egészségügyi feladatokra, valamint a fogvatartottakat érintő foglalkozási megbetegedések és fokozott expozíciók bejelentésére és kivizsgálására, továbbá a fogvatartottak büntetés-végrehajtási jogviszony keretében történő munkáltatásának munkaügyi ellenőrzésére vonatkozó eljárást szabályozza.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában

a) *bejelentő orvos*: a foglalkozási megbetegedést vagy fokozott expozíciót vagy annak gyanúját megállapító, büntetés-végrehajtási orvosnak nem minősülő orvos;

b) *biológiai expozíciós (hatás) mutató*: azok a paraméterek, amelyekkel a vegyi anyagok és a szervezet közötti kölcsönhatások mennyiségileg jellemezhetők;

c) *büntetés-végrehajtási orvos*: a bv. intézet alkalmazásában vagy szerződéses jogviszony keretein belül – a fogvatartottak gyógyító-megelőző ellátása céljából – a rend- és honvédelmi alapellátás feltételeinek megfelelő orvos;

d) *büntetés-végrehajtási szerv*: a bv. intézet, valamint a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdasági társaság;

e) *foglalkozás-egészségügyi szakorvos*: a bv. intézet alkalmazásában vagy szerződéses jogviszony keretein belül a fogvatartottak foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatása céljából foglalkoztatott orvos;

f) *foglalkozás-egészségügyi szolgálat*: a büntetés-végrehajtási szervezet (a továbbiakban: bv. szervezet) keretein belül, a meglévő egészségügyi intézményrendszerre épített foglalkozás-egészségügyi szolgálat, amely a bv. intézet felelősségének érintetlenül hagyásával közreműködik az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés munkakörnyezetének kialakításában, az egészségkárosodások megelőzésében, a munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősített, jogszabály által előírt feladatok ellátásában;

g) *foglalkozási megbetegedés*: a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 87. § 1/D. pontjában meghatározott megbetegedés;

h) *fogvatartott balesete (nem munkabaleset)*:

ha) a fogvatartott minden, munkabalesetnek nem minősülő balesete, így különösen a munkával össze nem függő (pl. szabad levegőn tartózkodás, csoportos foglalkozás, ideiglenes intézetelhagyás, munkaidőn kívül a magatartási szabályok megsértése közben történő) sérülés, heveny mérgezés, fulladás, fagyás, napszúrás, hőséguta, a megerőltetés folytán bekövetkezett egészségkárosodás,

hb) a bv. intézeten kívüli munkahely megközelítése közben, közúti közlekedés során éri, kivéve, ha a szállítás a munkáltató saját, illetőleg bérelt járművével történik;

i) *fogvatartott munkabalesete*:

ia) az a baleset, amely a fogvatartottat az Mvt. 87. § 9. pontja szerinti szervezett munkavégzés során a részére meghatározott munkakörben, díjazás ellenében végzett munka során, díjazás nélküli munkavégzése alatt, terápiás foglalkoztatása közben, vagy az előzőekkel összefüggésben (különösen: a munkához kapcsolódó közlekedés, anyagvételezés, anyagmozgatás, tisztálkodás, szervezett étkeztetés, foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás és a bv. szerv által nyújtott egyéb szolgáltatás igénybevétele során), illetve a munkára történő átvételtől a munkába történő átadásig éri,

ib) esetenkénti (alkalmi) foglalkoztatásnál vagy azzal összefüggésben történt, ha azt utasításra végezte,

ic) munkahelyek közötti átszállítás alkalmával történt;

j) *fokozott expozíció*: az Mvt. 87. § 1/E. pontjában meghatározott expozíció;

k) *halálos foglalkozási megbetegedés*: olyan halálhoz vezető megbetegedés, ahol a halál oka a foglalkozási megbetegedés vagy annak szövődménye;

l) *különösen bonyolult eset*:

la) ha mintavétel és laboratóriumi vizsgálatok, vagy mérések elvégzése szükséges, vagy

lb) a fogvatartottak jogainak érvényesítése érdekében a vizsgálatokba történő bevonása;

- m) munkáltatás:* a fogvatartottak a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 3. § 13. pontja szerinti munkáltatása;
- n) munkavédelmi felügyelő:* munkavédelmi feladatok ellátására foglalkoztatott, az előírt állami iskolai és munkavédelmi képesítéssel rendelkező személy;
- o) munkavédelmi főfelügyelő:* munkavédelmi szakfelügyeleti és szakirányítási feladatok ellátására foglalkoztatott, felsőfokú munkavédelmi szakképzettséggel rendelkező személy;
- p) munkavédelmi hatóság:* jogszabályban meghatározott, a bv. intézetek és a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdálkodó szervezetek vonatkozásában eljáró első fokú munkavédelmi hatóság;
- q) munkavédelmi szemle:* az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek a büntetés-végrehajtási szervnél (a továbbiakban: bv. szerv.) történő belső ellenőrzése;
- r) szervezett tevékenység:* szervezett munkavégzésnek nem minősülő, a kötelezettségek teljesítésével és a jogok gyakorlásával összefüggésben végzett tevékenység.

II. Fejezet

A FOGVATARTOTTAKAT ÉRINTŐ, AZ EGÉSZSÉGET NEM VESZÉLYEZTETŐ ÉS BIZTONSÁGOS MUNKAVÉGZÉS SZABÁLYAIRÓL ÉS A FOGLALKOZÁS-EGÉSZSÉGÜGYI FELADATOKRÓL

3. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés szabályai

- 3. § (1)** Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek meglétét a bv. szerv. a munkavédelmi szemle során köteles ellenőrizni.
- (2) A bv. szerv vezetője által kijelölt személyekből álló szemlebizottság legalább negyedévenként tart munkavédelmi szemlét.
- (3) A bv. szerv vezetője évente legalább egy alkalommal köteles az összes munkahelyen a szemlebizottság vezetőjeként a munkavédelmi szemlén részt venni. A többi szemlét a bv. szerv gazdasági vezetője vezeti. A szemlén a veszélyes technológiákat, munkagépeket, a fogvatartotti munkahelyeket teljes körűen, a munkáltatás és az elhelyezés körülményeit szűrőpróbaszerűen kell ellenőrizni. A szemléket munkahelyenként és munkaterületenként eltérő időpontokban is végre lehet hajtani.
- (4) A szemlékről minden esetben jegyzőkönyvet kell készíteni határidő és felelős megjelölésével. Azonnali intézkedést igénylő esetben, a hiányosság megszüntetésére a szemlét vezető haladéktalanul intézkedik. Más esetben a szemlén feltárt hiányosságokra intézkedési tervet kell készíteni, melyet a bv. szerv vezetője hagy jóvá.

- 4. § (1)** A fogvatartottat a munkába állása előtt a munkakör szakmai vezetője szakmai munkavédelmi oktatásban részesíti. Az oktatás az általános munkavédelmi előírásokon túl a konkrét munkavégzésre vonatkozó előírásokat is tartalmazza. Az oktatónak minden esetben meg kell győződnie arról, hogy a fogvatartott elsajátította az oktatás anyagát.
- (2) A dolgozó fogvatartottak részére havonta ismétlődően munkavédelmi oktatást kell tartani.
- (3) Az oktatás tényét minden esetben írásban, a munkavédelmi naplóban kell dokumentálni.
- (4) A munkagépek, munkaeszközök kezelési és karbantartási utasítását
- a)* a beépített, helyhez kötött gép esetében a gép közelében kell kifüggeszteni,
- b)* a mobil gépekhez, kézi szerszámokhoz tartozó utasításokat a gép tárolási helyén a fogvatartottak által könnyen hozzáférhető helyen kell elhelyezni.

(5) Nem kell kezelési és karbantartási utasítást mellékelni azon egyszerű, kézi erővel működtetett gép vagy szerszám mellé, amelynek biztonságos, egészséget nem veszélyeztető használata a végzettséggel nem rendelkező személyektől is elvárható.

5. § (1) A bv. szerv vezetője a munkavédelmi felügyelő javaslata alapján határozza meg azokat a munkaköröket, amelyek betöltéséhez a fogvatartottnak munkavédelmi vizsgát kell tennie.

(2) A bv. szerv vezetője a Munkavédelmi Szabályzatban (a továbbiakban: MVSZ) meghatározhatja azokat a munkaköröket, amelyeknél írásban kell számot adni az oktatás során elsajátított ismeretektől.

(3) A munkavédelmi vizsgára kötelezettek körét, és azon munkaköröket, amelyek esetében fennáll a munkát végző személy vagy mások testi épségének veszélye az MVSZ-ben meg kell határozni, és ilyen munkakör esetében a fogvatartott munkaköri leírásában is szerepeltetni kell.

(4) A bv. szerv vezetője a munkavédelmi vizsgáztatásra elnökből és két tagból álló vizsgabizottságot hoz létre, amelynek legalább az egyik tagja munkavédelmi szakirányú képesítéssel, másik két tagja érvényes – a munkavédelmi főfelügyelő által kiadott – munkavédelmi vizsgabizonyítvánnyal rendelkezik.

(5) A vizsgáról a vizsgabizottság jegyzőkönyvet készít, nyilvántartást vezet, és a sikeres vizsgázók részére bizonyítványt állít ki. A vizsgajegyzőkönyvet és a kiállított bizonyítványokról összeállított nyilvántartást öt évig meg kell őrizni. A bizonyítvány egy eredeti példányát a munkavédelmi felügyelőnél, a másolati példányt a munkaterületen kell tárolni.

(6) A munkavédelmi vizsgát a munkakörbe helyezést követő hatvan napon belül kell teljesíteni, azt követően öt évenként meg kell újítani. A vizsgakötelezettség teljesítéséig a fogvatartott önállóan nem foglalkoztatható, szakmai felügyeletét kizárólag az adott munkakörre érvényes munkavédelmi vizsgával rendelkező személy láthatja el.

(7) A munkavédelmi vizsgára kötelezett munkaköröket, és az előírt munkavédelmi vizsga meglétét a munkaterület vezetője kíséri figyelemmel, és ha munkavédelmi vizsga letétele szükséges, azt haladéktalanul jelzi a munkavédelmi felügyelőnek.

6. § (1) A sérült fogvatartott, vagy a fogvatartottat ért balesetet észlelő személy köteles azonnal bejelenti a balesetet a munkavégzést közvetlenül irányító felügyelőnek vagy vezetőnek, aki a baleset bejelentéséről azonnal tájékoztatja a munkavédelmi felügyelőt.

(2) A munkavégzést közvetlenül irányító felügyelő vagy vezető köteles azonnal intézkedni a sérült szükség szerinti baleseti ellátásáról.

(3) Ha a balesetet kiváltó ok továbbra is fennáll a munkavégzést közvetlenül irányító felügyelő vagy vezető köteles a kiváltó okot elhárítani, illetve megszüntetni.

(4) Ha a sérült fogvatartott ellátása, a további balesetek elkerülése, illetve a balesettel kapcsolatos egyéb intézkedések gátolják a további biztonságos munkáltatást, a munkáltatást közvetlenül irányító személy köteles beszüntetni azt, és gondoskodik a többi fogvatartott biztonságos elhelyezéséről.

(6) A sérülés tényét a munkavégzést közvetlenül irányító felügyelő vagy vezető a baleseti naplóban köteles rögzíteni.

(7) A munkabalesetet, illetve balesetet a bv. szerv – az egyéb jelentési kötelezettségén túl – haladéktalanul jelenti a munkavédelmi hatóságnak, és értesíti a büntetés-végrehajtás törvényességi felügyeletét ellátó ügyészt.

(8) A baleset vizsgálatánál a büntetés-végrehajtás törvényességi felügyeletét ellátó ügyész, munkavédelmi hatósági, illetve a műszaki szakértői vizsgálatig a baleset helyszínét megváltoztatni nem lehet. Amennyiben a helyszín állapotának megőrzése további súlyos,

életet, testi épséget veszélyeztető helyzetet idézhet elő vagy jelentős anyagi kárral járhat, a veszélyeztető helyzet vagy az anyagi kár bekövetkezését valószínűsítő állapot megszüntetésével egyidejűleg a baleseti helyszínről fényképet, videofelvételt vagy egyéb, a baleset kivizsgálását elősegítő dokumentumot kell készíteni. A tevékenységet az érintett munkaterületen a vizsgálatig be kell szüntetni. Az érintett munkaterületen a kivizsgálást követően tevékenységet a munkavédelmi hatóság engedélyével lehet folytatni.

(9) A fogvatartott halálos balesete esetén a bv. szerv székhelye szerint illetékes általános rendőrségi feladatot ellátó rendőri szervet is értesíteni kell.

7. § (1) A fogvatartottat ért baleset kivizsgálásáról a bv. szerv vezetője gondoskodik.

(2) A munkavédelmi felügyelő – a tudomására jutástól számított – hetvenkét órán belül intézkedik a munkaképtelenséget okozó munkabaleset, vagy a munkavégzéssel összefüggésbe hozható baleset kivizsgálásának megkezdésére. A kivizsgálásban a munkavédelmi felügyelőnek is részt kell vennie, azonban a fogvatartott munkáltatásának felügyeletét közvetlenül ellátó személy nem vehet részt.

8. § (1) A kivizsgálás során a sérültet, valamint a tanúkat a baleset körülményeivel kapcsolatban meg kell hallgatni és arról jegyzőkönyvet kell felvenni, az egészségügyi dokumentumokat a foglalkozás-egészségügyi szakorvostól kell beszerezni, aki köteles azokat rendelkezésre bocsátani.

(2) A baleset kivizsgálásának eredményeképpen keletkező dokumentációnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy a baleset lefolyása a későbbiek során bármikor rekonstruálható, a baleset oka feltárható, a baleset előidézőjének a felelőssége megállapítható legyen, továbbá arra, hogy a hasonló balesetek elkerülése érdekében iránymutatást adjon.

(3) Ha a fogvatartottat a baleset során nem a foglalkozás-egészségügyi szakorvos részesítette ellátásban, a bv. szerv vezetője intézkedik arról, hogy a sérülés ellátásával kapcsolatos egészségügyi dokumentáció beszerzésére, annak érdekében, hogy a baleset munkavégzéssel, munkahelyi szabályokkal való összefüggése megállapítható legyen.

(4) A foglalkozás-egészségügyi szakorvos a véleményében rögzíti a sérülés jellegét és a gyógyulás várható tartamát. Az orvosi véleményt a baleset minősítésének megállapíthatósága érdekében rögzíteni kell a jegyzőkönyvben.

(5) A sérült fogvatartottakról külön-külön, a kivizsgálás során megállapított adatok és tények alapján, a baleset bejelentésének időpontjától számított harminc napon belül jegyzőkönyvet kell készíteni.

(6) A jegyzőkönyvet három példányban kell elkészíteni és egy-egy példányát a sérült fogvatartott, annak halála esetén a Bv. tv. 3. § 10. pontja szerinti hozzátartozója, a munkavédelmi felügyelő, valamint a foglalkozás-egészségügyi szakorvos kapja meg.

9. § (1) A bekövetkezett balesetet a kivizsgálás során feltárt adatok alapján és az orvosi vélemény figyelembevételével a bv. szerv vezetője a jegyzőkönyv kézhezvételétől számított tizenöt napon belül az Mvt. 66. § (2) bekezdése szerint minősíti.

(2) A baleset minősítését határozatba kell foglalni. A határozat rendelkező része a sérült személyére, a baleset helyére és idejére vonatkozó adatokon, továbbá a bv. szerv baleset minősítésére vonatkozó döntésén kívül a jogorvoslati jogról való tájékoztatást is tartalmazza. Az indokolásban szerepeltetni kell azokat a körülményeket és jogszabályokat, amelyek a baleset bekövetkezése és a munkavégzés közötti összefüggést alátámasztják vagy kizárják, a bekövetkezett sérülést – és ha a munkavégzéssel összefüggő jelleg megállapítható – a sérült közrehatását. A bv. szerv vezetője a határozatát öt napon belül közli a sérülttel és megküldi a foglalkozás-egészségügyi szakorvosnak.

(3) Munkabaleset esetén, ha maradandó károsodás vélelmezhető, a foglalkozás-egészségügyi szakorvos köteles a balesetet szenvedett fogvatartottat a kormányhivatal rehabilitációs szakigazgatási szerve elé rendelni a baleseti egészségkárosodás mértékének megállapítása érdekében.

(4) A bv. szerv vezetője köteles felhívni a fogvatartott figyelmét arra, hogy ha a balesetével kapcsolatban kára keletkezett, kárigényét a büntetés-végrehajtási intézetben fogvatartott elítéltekkel és egyéb jogcímen fogvatartottakkal kapcsolatos kártérítési eljárás szabályairól szóló jogszabályban meghatározottak szerint terjesztheti elő.

(5) A minősítés ellen benyújtott panaszt a munkavédelmi hatóság vizsgálja ki.

10. § A bv. szerv által, a más gazdálkodó szervezetnél történő munkáltatás tárgyában megkötött szerződésben az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit és a foglalkozás-egészségügyi feladatokat az e rendeletben foglaltak szerint kell rögzíteni.

11. § A fogvatartott más gazdálkodó szervezetnél bekövetkezett súlyos munkabalesete esetén a 6. § (8) bekezdésben, halálos baleset esetén a (9) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni.

4. Az elsősegélynyújtás

12. § (1) Minden munkahelyen a tevékenység és a munkafolyamatok veszélyességétől, illetve az ott dolgozók számától függően kialakított elsősegélynyújtó felszerelést vagy mentődobozt és kiképzett, elsősegélynyújtásra kijelölt személy jelenlétét kell biztosítani.

(2) Az elsősegélynyújtó felszerelést a foglalkozás-egészségügyi szolgálat által meghatározott, mennyiségben és minőségben, jól látható, könnyen és gyorsan elérhető, szennyeződéstől védett helyen kell készenlétben tartani.

(3) Az eszközök meglétét a foglalkozás-egészségügyi szolgálat ellenőrzi, és intézkedik az elhasznált, lejárt, használhatatlan eszközök pótlásáról.

(4) Az elsősegélynyújtó hely kialakításával és az elsősegélynyújtás megszervezésével kapcsolatos követelményeket a foglalkozás-egészségügyi szolgálat határozza meg, valamint gondoskodik a kijelölt elsősegélynyújtók képzéséről és továbbképzéséről.

(5) A balesetet szenvedett fogvatartott elsősegélyben részesítését a munkahelyi baleseti nyilvántartási naplóban kell rögzíteni.

5. A foglalkozás-egészségügyi feladatok

13. § A fogvatartottak foglalkozás-egészségügyi ellátását – eltérő megállapodás hiányában – a bv. szerv biztosítja.

14. § (1) A bv. intézet tisztán tartásával és ellátásával kapcsolatos díjazás nélküli munkavégzés esetén a büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartottak egészségügyi ellátásáról szóló rendelet szerint elvégzett munkaképesség elbírálása esetében a büntetés-végrehajtási orvos által korábban megállapítottak szerint kell eljárni, mely esetben a büntetés-végrehajtási orvos által kiállított „nyilatkozat a fogvatartott munkavégző képességéről” a meghatározó, további foglalkozás-egészségügyi szakorvosi vizsgálat nem szükséges.

(2) A bv. gazdálkodó szervezetnél, valamint más gazdálkodó szervezetnél szerződés szerint végzett munkáltatás esetén a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást a bv. szerv biztosítja.

III. Fejezet

A FOGVATARTOTTAKAT ÉRINTŐ FOGLALKOZÁSI MEGBETEGEDÉSEK ÉS FOKOZOTT EXPOZÍCIÓK BEJELENTÉSE ÉS KIVIZSGÁLÁSA

6. Foglalkozási betegségek és fokozott expozíciók bejelentése

15. § A foglalkozási betegség és a fokozott expozíciós eset esetén a foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról szóló 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 3. § (1), (2), (4) és (5) bekezdését, valamint 4. § (1) bekezdését kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a bejelentéseket a munkavédelmi hatóságnál kell megtenni.

7. A foglalkozási betegség és a fokozott expozíciós eset körülményeinek kivizsgálása

16. § (1) A foglalkozási megbetegedés és a fokozott expozíciós eset keletkezésének körülményeinek kivizsgálására az NM rendelet 5. § (3), (5)-(8) és (11) bekezdését kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a vizsgálatot a munkavédelmi hatóság a (2) bekezdés szerinti személyek és szervek bevonásával végzi és elbírálja a bejelentés teljeskörűségét.

(2) A foglalkozási megbetegedés, illetve fokozott expozíciós eset körülményeinek kivizsgálásába a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosát, a bv. szerv vagy annak képviselőjét is be kell vonni, valamint a vizsgálat során a megbetegedés és az expozíció okainak feltárása érdekében más hatóság, illetve intézmény is megkereshető.

(9) A munkavédelmi hatóság a vizsgálati lap egy-egy példányát a bv. szervnek, a fogvatartottnak, halált okozó foglalkozási megbetegedés esetén a hozzátartozónak, valamint a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosának küldi meg.

17. § A bv. szerv köteles

a) a munkavállaló megbetegedésével, fokozott expozíciós esetével összefüggő munkahelyre, munkakörülményekre vonatkozó információkat, adatokat a vizsgálat vezetőjének a rendelkezésére bocsátani;

b) a kivizsgálást elősegíteni, a kórisme felállításához szükséges orvosi és higiénés vizsgálatok elvégeztetéséről gondoskodni;

c) halálos, tömeges foglalkozási betegség, tömeges fokozott expozíció, illetve ugyanazon kóroki tényezőre visszavezethető, ugyanazon tevékenységgel kapcsolatosan ismételt előforduló fokozott expozíciók esetén soron kívül ellenőrzést lefolytatni, és soron kívüli kockázatértékelést elvégezni.

IV. Fejezet

A FOGVATARTOTTAK BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSI JOGVISZONY KERETÉBEN TÖRTÉNŐ MUNKÁLTATÁSÁNAK MUNKAÜGYI ELLENŐRZÉSE

18. § A munkaügyi hatósági ellenőrzés keretében lefolytatott helyszíni ellenőrzést az ellenőrző szerv legalább két munkaügyi felügyelője egyidejűleg végzi.

19. § A munkaügyi ellenőrzés kiterjed

- a) a Bv. tv. 225. §-ában szabályozott foglalkoztatáshoz szükséges jognyilatkozat alakszerűségére és a szerződésben átruházott jogok lényeges tartalmi elemeire, ha a munkaügyi ellenőrzés a bv. szerv szerződése alapján más gazdálkodó szervezet ellen indul, akkor az ellenőrzés kiterjed a vele szerződésben álló bv. intézetre vagy a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdasági társaságra is,
- b) a nők és a fiatalok munkáltatásával kapcsolatos jogszabályi előírások megtartására,
- c) a munka- és pihenőidő megtartására,
- d) a Bv. tv. 259. § (4) bekezdése szerinti teljesítménykövetelmény megállapításának vizsgálatára,
- e) a munkadíj számítási módjának és az elszámolás megtörténtének vizsgálatára,
- f) a munkába állítás, leváltás, áthelyezés meghatározott módjára és menetére,
- g) a fizetett szabadság kiadásának rendjére, módjára, pénzbeli megváltására,
- h) a rendkívüli munkaidő elrendelésének szabályszerűségére,
- i) az alkalmazott munkaidőkeret szabályszerűségére.

20. § Ha az ellenőrzés eredményeképpen a jogsértés megállapítható, akkor a következő intézkedések tehetők:

- a) határidő tűzésével kötelezhető a munkáltató a szabálytalanság megszüntetésére,
- b) tömeges vagy ismétlődő jogsértés esetén megtiltható a további foglalkoztatást,
- c) a Bv. tv. 225. §-a szerinti más gazdálkodó szerv esetében a szerződés felbontása kezdeményezhető.

V. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

21. § Ez a rendelet 2015. január 1-jén lép hatályba.

22. § Hatályát veszti az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés szabályairól, valamint a foglalkozás-egészségügyi szolgálatról a büntetés-végrehajtási szervezetnél 2/1999. (II. 11.) IM rendelet.

INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz:

Meghatározza a rendelet hatályát.

A 2. §-hoz:

Értelmező rendelkezéseket tartalmaz.

A 3. §-hoz:

A Bv. tv. szerint az elítéltet a bv. szerv foglalkoztatja és gyakorolja a munkáltatói jogokat. A jogok mellett természetesen a munkáltató munkabiztonsággal kapcsolatos kötelezettségei is megjelennek, amelyek előírják, hogy a munkáltató köteles az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit a jogszabályban előírtak szerint biztosítani, amelyek ellenőrzése munkavédelmi szemle útján történik. A kötelező munkavédelmi szemléket a bv. szerv gazdasági vezetője vezeti.

A tervezet szerint a szemlén a veszélyes technológiákat, munkagépeket, a fogvatartotti munkahelyeket teljes körűen, a munkáltatás és az elhelyezés körülményeit szűrőpróbaszerűen kell ellenőrizni. A szemléket munkahelyenként és munkaterületenként eltérő időpontokban is végre lehet hajtani.

A 4-5. §-hoz:

A munkavédelemről szóló 1993. XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 55. § (1) bekezdése által előírt oktatási követelményeket rögzíti a tervezet. A kötelezettséget az Mvt. a munkáltatóknak írja elő. Az Mvt. 60. § (1) bekezdés e) pontja meghatározza, hogy a munkavállaló, jelen esetben a fogvatartott köteles a munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzése során alkalmazni. A tervezet így az oktatások rendjét és vizsgáztatás szabályait határozza meg.

A 6-9. §-hoz:

Az Mvt. V. fejezete rendelkezik a munkabalesetek, foglalkozási megbetegedések bejelentésének, kivizsgálásának és nyilvántartásának rendjéről. A tervezet ennek kapcsán részletesen meghatározza a munkabaleset bejelentésének előírásait, a kivizsgálás ügyrendjét, az ezzel kapcsolatos dokumentálási rendet, illetőleg azt is, hogy a foglalkozás-egészségügyi szakorvost mikor, milyen módon kell bevonni a kivizsgálásba.

A tervezet előírja, hogy a baleset vizsgálatánál a büntetés-végrehajtás törvényességi felügyeletét ellátó ügyészi, munkavédelmi hatósági, illetve a műszaki szakértői vizsgálatig a baleset helyszínét nem lehet megváltoztatni. A tevékenységet az érintett munkaterületen a vizsgálatig be kell szüntetni. Az érintett munkaterületen a kivizsgálást követően tevékenységet a munkavédelmi hatóság engedélyével lehet folytatni.

A tervezet a kivizsgálás részletes szabályain túlmenően, olyan nyilatkoztatási kötelezettségeket is meghatároz, mely a kárigény bejelentésével kapcsolatos, továbbá halál esetén a hozzátartozó részére rendeli megküldeni a kivizsgálás eredményéről szóló határozatot, megadva ezzel a hozzátartozóknak a lehetőséget a jogorvoslatra. Erre vonatkozóan az Mvt. 64.§ (1)-(3) bekezdései állapítanak meg kötelezettséget.

A 10. §-hoz:

A tervezet előírja, hogy amennyiben a foglalkoztatás a bv. intézet vagy a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdasági társaság szerződése alapján más munkáltatónál történik, akkor az ilyen jogviszonyt megalapozós szerződésnek milyen kötelező elemei vannak.

A 11. §-hoz:

A tervezet előírja, hogy a bv. intézet vagy a fogvatartottak kötelező foglalkoztatását végző gazdasági társaság szerződése alapján más munkáltatónál foglalkoztatott fogvatartott bekövetkezett súlyos munkabalesete vagy halála esetén mely szabályokat kell alkalmazni.

A 12. §-hoz:

A tervezetben az Mvt. 54/A. § (1) bekezdésének megfelelően szabályozásra kerülnek az elsősegélynyújtással, az orvosi sürgősségi ellátással, mentési feladatokkal összefüggő speciális rendelkezések, így különösen az oktatással és a tárgykörben kötelezően elért ellenőrzésekkel kapcsolatosan.

A 13-14. §-hoz

A tervezet meghatározza, hogy – eltérő megállapodás hiányában – a fogvatartottak foglalkozás-egészségügyi ellátását a bv. szerv biztosítja. A bv. intézetek tisztán tartásával és ellátásával kapcsolatos munkavégzés esetén a bv. orvos által a büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartottak egészségügyi ellátásáról szóló IM rendelet tervezete a befogadási eljárás részeként határozza meg a bv. orvosnak a fogvatartott munkavégző képességének elbírálását. A tervezet egyértelművé teszi, hogy a bv. intézetek tisztántartásával kapcsolatos munkák elvégzése esetében nem szükséges a foglalkozás-egészségügyi szakorvosi vizsgálat.

A tervezet rendelkezik arról, hogy bv. gazdasági társaságnál, valamint más gazdálkodó szervezetnél szerződés szerint végzett munkáltatás esetén a foglalkozás-egészségügyi ellátást a bv. szerv biztosítja.

A 15-17. §-hoz:

A foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról szóló 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet egyes eljárási szabályait rendeli alkalmazni a foglalkozási betegségek és a fokozott expozíciós esetek bejelentése és körülményeinek kivizsgálása tekintetében, azonban azzal az eltéréssel, hogy a munkavédelmi felügyelőség és a munkavédelmi és munkaügyi igazgatóság feladatait a külön jogszabályban kijelölt első fokú munkavédelmi hatóság látja el.

A 18-20. §-hoz:

A tervezet tartalmazza a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény 3. § és 6. §-ának eltérő szabályait határozza meg, olyan formában, hogy meghatározza a munkaügyi ellenőrzés tartalmát, valamint a jogsértés megállapítása esetén alkalmazható szankciókat.

A 21. §-hoz:

Hatályba léptető rendelkezést tartalmaz.

A 22. §-hoz:

Hatályon kívül helyező rendelkezést tartalmaz.